

Uchwała nr 8/2024

Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych

z dnia 5 kwietnia 2024 r.

w sprawie podjęcia działań legislacyjnych mających na celu wyłączenie stosowania art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich do studentów kierunków przyporządkowanych do dyscyplin naukowych: nauki medyczne, nauki o zdrowiu i nauki farmaceutyczne

Na podstawie § 6 ust. 1 pkt 5 w zw. z §11 ust. 1 Regulaminu działania Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (załącznik nr 1 do Uchwały nr 6/2022 Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych z dnia 8 września 2022 r.)

Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych

uchwała, co następuje:

§ 1

Zgodnie z przepisem art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1304 ze zm.) przed dopuszczeniem osoby do działalności związanej m.in. z leczeniem i edukacją małoletnich, na organizatorze takiej działalności oraz na osobie, która ma być dopuszczona do takiej działalności, ciążą obowiązki związane z weryfikacją czy ww. osoba nie widnieje w rejestrach karnych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz w innych państwach, których jest obywatelem lub w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat.

W związku z faktem, że uczelnie prowadzące kształcenie w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk farmaceutycznych są organizatorem zajęć praktycznych i praktyk zawodowych studentów, które odbywają się w podmiotach leczniczych i są związane z leczeniem małoletnich, zakresem stosowania przepisu art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich objęci zostają również wyżej wymienieni studenci odbywający te zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe w podmiotach leczniczych. Niemniej jednak, z uwagi na okoliczności szczegółowo wskazane w uzasadnieniu niniejszej uchwały, objęcie wskazanych powyżej studentów normą przepisu art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1304 ze zm.) jest niezasadnione.

Niezasadnione jest również objęcie zakresem zastosowania art. 21 ww. ustawy studentów zrzeszonych w organizacjach studenckich prowadzących działania upowszechniające osiągnięcia nauki i kultury

Przewodniczący KRAUM

Rektor

prof. dr hab. Marcin Gruchala

Gdański Uniwersytet Medyczny

kraum@gumed.edu.pl

tel. (58) 349 17 19

fax (58) 520 40 38

Wiceprzewodnicząca KRAUM

Prorektor ds. Collegium Medicum

prof. dr hab. Kornelia Kędziora-Kornatowska

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy

prorektor@cm.umk.pl

Wiceprzewodniczący KRAUM

Rektor

prof. dr hab. Andrzej Tykarski

Uniwersytet Medyczny

im. K. Marconiowskiego w Poznaniu

rektor@ump.edu.pl

Rektor

prof. dr hab. Adam Krętowski

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku

rektor@umb.edu.pl

Rektor

prof. dr hab. Tomasz Szczepański

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

rektor@sum.edu.pl

Prorektor ds. Collegium Medicum

prof. dr hab. Tomasz Grodzicki

Uniwersytet Jagielloński

Collegium Medicum

prorektorcm@uj.edu.pl

Rektor

prof. dr hab. Wojciech Żalaska

Uniwersytet Medyczny w Lublinie

biuro.rektora@umlub.pl

Rektor

prof. dr hab. Radziszław Kordek

Uniwersytet Medyczny w Łodzi

rektor@umed.lodz.pl

Prorektor ds. Collegium Medicum

prof. dr hab. Sergiusz Nawrocki

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Collegium Medicum

prorektor@uwm.edu.pl

Rektor

prof. dr hab. Bogusław Machaliński

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

rektor@pum.edu.pl

Rektor

prof. dr hab. Zbigniew Gaciong

Warszawski Uniwersytet Medyczny

rektor@wum.edu.pl

Rektor

prof. dr hab. Ryszard Gellert

Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego

dyrektor@cmkp.edu.pl

Rektor

prof. dr hab. Piotr Ponikowski

Uniwersytet Medyczny

im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

rektor@umed.wroc.pl

Rektor

prof. dr hab. Stanisław Głuszek

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

rektor@ujk.edu.pl

Prorektor ds. Collegium Medicum

prof. dr hab. Maciej Zabel

Uniwersytet Zielonogórski

Collegium Medicum

m.zabel@cm.uz.zgora.pl

Prorektor ds. Collegium Nauk Medycznych

prof. dr hab. Artur Mazur

Uniwersytet Rzeszowski

Kolegium Nauk Medycznych

Przewodniczący KRAUM

Rektor
prof. dr hab. Marcin Gruchała
Gdański Uniwersytet Medyczny
kraum@gumed.edu.pl
tel. (58) 349 17 19
fax (58) 520 40 38

Wiceprzewodnicząca KRAUM

Prorektor ds. Collegium Medicum
prof. dr hab. Kornelia Kędzióra-Kornatowska
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy
proroktor@cm.umk.pl

Wiceprzewodniczący KRAUM

Rektor
prof. dr hab. Andrzej Tykarski
Uniwersytet Medyczny
im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu
rektor@ump.edu.pl

Rektor

prof. dr hab. Adam Krętowski
Uniwersytet Medyczny w Białymstoku
rektor@umb.edu.pl

Rektor

prof. dr hab. Tomasz Szczański
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
rektor@sum.edu.pl

Prorektor ds. Collegium Medicum

prof. dr hab. Tomasz Grodzicki
Uniwersytet Jagielloński
Collegium Medicum
proroktorcm@uj.edu.pl

Rektor

prof. dr hab. Wojciech Załuska
Uniwersytet Medyczny w Lublinie
biuro.rektora@umlub.pl

Rektor

prof. dr hab. Radzisław Kordek
Uniwersytet Medyczny w Łodzi
rektor@umed.lodz.pl

Prorektor ds. Collegium Medicum

prof. dr hab. Sergiusz Nawrocki
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
Collegium Medicum
proroktor@uwm.edu.pl

Rektor

prof. dr hab. Bogusław Machaliński
Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie
rektor@pum.edu.pl

Rektor

prof. dr hab. Zbigniew Gaciong
Warszawski Uniwersytet Medyczny
rektor@wum.edu.pl

Rektor

prof. dr hab. Ryszard Gellert
Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego
dyrektor@cmkp.edu.pl

Rektor

prof. dr hab. Piotr Ponikowski
Uniwersytet Medyczny
im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
rektor@umed.wroc.pl

Rektor

prof. dr hab. Stanisław Głuszek
Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach
rektor@ujk.edu.pl

Prorektor ds. Collegium Medicum

prof. dr hab. Maciej Zabel
Uniwersytet Zielonogórski
Collegium Medicum
m.zabel@cm.uz.zgora.pl

Prorektor ds. Kolegium Nauk Medycznych

prof. dr hab. Artur Mazur
Uniwersytet Rzeszowski
Kolegium Nauk Medycznych

oraz działania na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych, z udziałem małych i średnich przedsiębiorstw.

W związku z powyższym, uczelnie prowadzące kształcenie w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk farmaceutycznych zwracają się z apelem o podjęcie działań legislacyjnych mających na celu wyłączenie stosowania art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małych i średnich przedsiębiorstw w stosunku do studentów, którzy w ramach realizacji programu studiów, tj. zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych odbywających się w podmiotach leczniczych, prowadzą działalność związaną z leczeniem małych i średnich przedsiębiorstw lub w ramach aktywności w organizacjach studenckich prowadzą działania upowszechniające osiągnięcia nauki i kultury oraz działania na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych, z udziałem małych i średnich przedsiębiorstw.

§ 2

Uzasadnienie stanowiska KRAUM stanowi Załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały.

§ 3

Upoważnia się Przewodniczącego KRAUM do przekazania Uchwały Ministrowi Zdrowia, Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

prof. dr hab. Marcin Gruchała

Przewodniczący Konferencji Rektorów
Akademickich Uczelni Medycznych
w kadencji 2020-2024

UZASADNIENIE

Zgodnie z treścią art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1304 ze zm., dalej jako „Ustawa”) organizator działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi, jest obowiązany uzyskać informacje, czy dane osoby, która ma zostać dopuszczona do ww. działalności są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

Wskutek nowelizacji Ustawy, która weszła w życie w dniu 15.02.2024 r. (ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2023 r., poz. 1606) na osobę, która ma zostać dopuszczona do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, nałożono dodatkowe obowiązki. Jest ona zobowiązana przedłożyć pracodawcy lub innemu organizatorowi:

a) informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego,

b) informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi – w przypadku osoby posiadającej obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska,

c) oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa wraz z informacją z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi,

d) w przypadku gdy prawo państwa obywatelstwa lub państwa zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, osoba ta przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa,

e) w przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w lit. b-d), nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba ta składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad

psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Definiując krąg podmiotów zobowiązanych do realizacji obowiązków określonych w Ustawie, odwołano się do zakresu prowadzonej przez te podmioty działalności i posłużono się pojęciem: „działalność związana z m.in. edukacją, leczeniem małoletnich”. Jest to bardzo szerokie pojęcie, które wskazuje na objęcie swoim zakresem również uczelni wyższych prowadzących działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz studentów kierunków przyporządkowanych do dyscyplin naukowych: nauki medyczne, nauki o zdrowiu oraz nauki farmaceutyczne, tj. studentów kierunków: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, fizjoterapii, ratownictwa medycznego, pielęgniarstwa, położnictwa, analityki medycznej, farmacji oraz dietetyki i zdrowia publicznego, którzy to studenci w związku z realizacją programu studiów uczestniczą w zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych odbywających się w podmiotach leczniczych, czyli realizują działalność związaną z leczeniem małoletnich. W czasie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych studenci na każdym z oddziałów (nie tylko na oddziale pediatrycznym), w każdej przychodni itp. mają lub mogą mieć kontakt z małoletnimi. Wątpliwość budzi czy rzeczywistym zamiarem ustawodawcy było objęcie zakresem zastosowania ww. ustawy wskazanych studentów. Podkreślenia wymaga, że studenci uczelni prowadzących kształcenie w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk farmaceutycznych w ramach realizacji programu studiów, odbywają zajęcia praktyczne zawsze pod nadzorem i w obecności nauczyciela akademickiego zatrudnionego w uczelni wyższej oraz w danym podmiocie leczniczym. Praktyki zawodowe studenci odbywają zawsze pod nadzorem opiekuna praktyk. Studenci nie mają uprawnień do leczenia pacjentów, w tym pacjentów małoletnich. Nie mają również uprawnień do samodzielnego wykonywania jakichkolwiek czynności i realizacji procedur związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym pacjentom małoletnim. W trakcie zajęć praktycznych jakiegokolwiek kontakt studentów z pacjentami, w tym pacjentami małoletnimi, odbywa się pod bezpośrednim nadzorem nauczycieli akademickich, a w przypadku praktyk – pod nadzorem opiekuna praktyk. Podobnie jest w przypadku działalności organizacji studenckich. W ramach upowszechniania i pomnażania osiągnięć nauki i kultury oraz działań na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych, studenci zrzeszeni w tych organizacjach biorą udział w aktywnościach z udziałem m.in. małoletnich, takich jak festiwale nauki, akcje edukacyjne. Niemniej jednak, nie prowadzą oni zinstytucjonalizowanej edukacji małoletnich w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.).

Przyjęcie, iż studenci uczelni prowadzących kształcenie w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk farmaceutycznych stanowią osoby, o których mowa w art. 21 ust. 1 ww. ustawy, skutkuje nałożeniem na nich obowiązku uzyskania informacji z Krajowego Rejestru Karnego, o której mowa w art. 21 ust. 3 ww. ustawy w brzmieniu obowiązującym od 15 lutego 2024 r., przed dopuszczeniem do zajęć praktycznych, a także praktyk zawodowych. Pozyskanie takiej informacji jest dodatkowym obowiązkiem i obciążeniem finansowym dla studenta – koszt udzielenia takiej informacji wynosi 30 zł (20 zł w przypadku informacji uzyskanej drogą elektroniczną). Nadto studenci, którzy są cudzoziemcami, obowiązani są również do przedłożenia informacji z krajowego rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwanej do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, a jeżeli dane państwo takiej informacji nie wydaje, są zobowiązani do przedłożenia informacji z rejestru karnego tego państwa. Powyższe generuje szereg problemów natury praktycznej. W uczelniach prowadzących kształcenie w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk farmaceutycznych studium studenci z całego świata – nieraz są to kraje bardzo odległe, w których uzyskanie wskazanej informacji jest możliwe wyłącznie po osobistym stawiennictwie w urzędzie bądź kraje objęte stanem wojny, co czyni obiektywnie niemożliwym uzyskanie wskazanej informacji. Cudzoziemcy wraz z informacją z rejestru państwa swojego obywatelstwa

powinni przedłożyć tłumaczenie przysięgłe tej informacji na język polski, co generuje dalsze koszty po stronie studentów. Powyższe problemy są aktualne również w odniesieniu do informacji przedkładanych z rejestrów karnych państw, w których studenci zamieszkiwali w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż państwo obywatelstwa i Rzeczpospolita Polska. Ponadto należy wskazać na potencjalne konsekwencje jakie mogą wynikać z nieprzedłożenia przez studentów (z różnych przyczyn) informacji lub oświadczeń, o których mowa w art. 21 ust. 3-7 ustawy. Wśród tych konsekwencji wymienić należy przede wszystkim możliwość popełnienia przez studenta wykroczenia, o którym mowa w art. 23 ust. 3 Ustawy – kto przed nawiązaniem stosunku pracy lub dopuszczeniem do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, nie wypełnia obowiązku przedłożenia informacji lub oświadczenia, o których mowa w art. 21 ust. 3-7, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1000 zł.

Z tych przyczyn zwracamy się z apelem o podjęcie działań legislacyjnych w celu wyłączenia stosowania art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich w stosunku do studentów uczelni prowadzących kształcenie w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk farmaceutycznych, którzy w ramach realizacji programu studiów, tj. zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych odbywanych w podmiotach leczniczych, prowadzą działalność związaną z leczeniem małoletnich lub w ramach aktywności w organizacjach studenckich mogą prowadzić działania upowszechniające osiągnięcia nauki i kultury oraz działania na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych, z udziałem małoletnich. Proponowana zmiana art. 21 ust. 1 Ustawy mogłaby brzmieć następująco: „Przepis nie dotyczy uczelni wyższych prowadzących kształcenie w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk farmaceutycznych oraz ich studentów”.